

Verslag Overlegvergadering Verantwoordingsorgaan met Algemeen bestuur ABP op donderdag 23 april 2026

Het publieksverslag heeft als doel om bij pensioenfondsen ABP aangesloten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers inzicht te geven in de adviezen die het Verantwoordingsorgaan (VO) als medezeggenschapsorgaan aan het ABP Algemeen Bestuur geeft over voorgenomen beleidsbeslissingen en de besprekingen die het Verantwoordingsorgaan met het ABP Algemeen Bestuur voert. Voor de uitgebreide standpunten van de verschillende fracties in het Verantwoordingsorgaan wordt verwezen naar de eigen website van de fracties.

Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer de Jonkman, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt vastgesteld.

De voorzitter meldt dat na afloop van de plenaire vergadering een bijeenkomst zal plaatsvinden tussen delegaties van het VO en het bestuur over het aanvullend adviestraject over de overgang naar de vernieuwde pensioenregeling.

Het VO meldt veel waardering te hebben voor de organisatie van de deelnemersbijeenkomsten in het land en de manier waarop de gesprekken met deelnemers worden gevoerd. De vraag is of meer bijeenkomsten worden gepland. Het bestuur dankt het VO voor het compliment en geeft aan dat de gemiddelde waardering van de bijeenkomsten hoog was, wat laat zien dat de bijeenkomsten in een behoefte voorzien. Hoewel er geen concrete plannen zijn, kijkt het bestuur nog naar de verdere communicatie. De conclusie is dat de bijeenkomsten voor herhaling vatbaar zijn.

Het VO geeft hierop aan dat leden graag aanwezig zullen zijn bij eventuele volgende bijeenkomsten.

Oordeel van het VO over 2025

Het VO geeft jaarlijks een oordeel over het handelen van het bestuur in het voorgaande verslagjaar. Het VO baseert zich bij dit oordeel onder andere op de gesprekken met het bestuur, het intern toezicht en het (concept)jaarverslag over 2025. Daarnaast voert het VO één keer per jaar in dit kader gesprekken met de accountant, actuaaris, sleutelfunctiehouders en compliance officer.

De voorzitter meldt dat het VO, net als voorgaande jaren, verheugd is met de ondersteuning gedurende het proces. Hierbij is het VO goed geïnformeerd door de ABP-medewerkers, accountant, actuaaris, sleutelfunctiehouders en compliance officer. Veel punten die het VO benoemt in het oordeel zijn gedurende het jaar onderwerp van gesprek geweest met het bestuur.

Een belangrijk punt van zorg voor het VO is dat het beleggingsresultaat achterblijft bij de benchmark. Gezien de overgang naar het vernieuwde pensioenstelsel kijkt het VO daar met verscherpte aandacht naar. Het resultaat roept vragen op en leidt tot negatieve publiciteit. Ook VO-leden worden hierop bevestigd.

Het bestuur herkent de zwaarte van de opmerking van het VO en begrijpt dat het VO hier aandacht voor vraagt. Het bestuur heeft verhoogde aandacht voor dit onderwerp en er wordt op geacteerd. Het bestuur zal het VO de komende tijd meenemen in de stappen die worden gezet.

Het VO geeft hierop aan dat de focus zou moeten liggen op een concrete verbetering van het rendement in het volgende jaar, in relatie tot de benchmark. Het bestuur geeft aan hierover verder met het VO in gesprek te zullen gaan.

Het bestuur en VO bespreken een aantal tekstuele aanpassingen. Na schorsing meldt het VO de tekstuele aanpassingen over te nemen. Daarnaast meldt het VO dat het oordeel positief is, waarbij het VO toevoegt dat er ook zorgen worden geuit over het beleggingsrendement over 2025 in relatie tot de benchmarks en dat het VO in het volgende oordeel nadrukkelijk de ontwikkeling van de beleggingsrendementen zal meenemen.

Het bestuur bedankt het VO voor het positieve oordeel. Het bestuur neemt de hierin vervatte aanbevelingen ter harte. Het bestuur neemt hierbij de zorgen van het VO serieus en blijft met het VO in gesprek.

Tweede voortgangsreactie AB op aanbevelingen VO (n.a.v. jaarverslag 2024)

Het bestuur rapporteert tweemaal per jaar op de aanbevelingen van het VO in het kader van het oordeel dat het VO geeft in het jaarverslag van ABP. Het bestuur geeft in de vergadering van 23 april een laatste voortgangsreactie op de aanbevelingen van het VO in het kader van het oordeel over 2024.

Het VO memoreert eerder aanbevelingen te hebben gedaan in het kader van DORA-wetgeving¹. Het VO vraagt of ABP in de sector, gezien de omvang van het fonds, het voortouw zou kunnen nemen om de implementatie te versnellen. Het bestuur licht toe dat de implementatie van DORA is afgerond. Wel neemt het fonds deel aan een werkgroep binnen de sector die zich bezighoudt met digitale weerbaarheid. Daarnaast heeft het bestuur sinds dit jaar een bestuurlijke commissie 'Digitalisering en Weerbaarheid'. Het VO zal geïnformeerd worden over de voortgang op dit dossier. Desgevraagd geeft het bestuur aan in een volgende vergadering meer te zullen toelichten over de nieuwe bestuurscommissie.

Het VO wijst op de communicatie van het fonds en de communicatie in relatie tot specifieke beleggingen en vraagt hoe het bestuur een afweging maakt tussen wat al dan niet kan worden gecommuniceerd.

Het bestuur meldt dat het beleid is op een goede manier te communiceren over de inhoud van het beleggingsbeleid. Gezien het feit dat bepaalde specifieke informatie met betrekking tot beleggingen marktgevoelige informatie kan zijn, blijft het voor een bestuur een afweging per situatie.

Het VO bedankt het bestuur voor de reacties en stelt vast dat de vragen beantwoord zijn.

Jaarplan AB 2026

Het bestuur telt jaarlijks een plan vast waarin de producten beschreven staan waarover besluitvorming in het bestuur plaatsvindt. In dit plan worden daarnaast de onderwerpen beschreven waarbij het VO om een advies gevraagd wordt. Het VO ontvangt het jaarplan ter informatie

De voorzitter deelt de waarneming dat het VO zichzelf weinig in het schema terugziet en vraagt naar de achtergrond hiervan.

Het bestuur licht toe dat de aard van het jaarplan is feitelijk weer te geven wat de producten zijn die dit jaar bestuurlijk worden vastgesteld, inclusief de verwachte timing en verantwoordelijkheden. De producten die adviesplichtig zijn worden genoemd. Wanneer een adviesaanvraag nodig is, gebeurt dit in samenspraak met het VO voorafgaand aan en gedurende het traject. Wanneer bij een dossier het VO niet genoemd wordt in de formele besluitvormingsroute, betekent dit uiteraard niet dat het bestuur het VO niet zal informeren.

Het VO memoreert dat in februari is afgesproken dat het bestuur tijdig met het VO in overleg zou gaan over een monitoringsplan na invaren. Het VO deelt de hoop dat die afspraak in het plan wordt opgenomen. Het bestuur bevestigt de afspraak en geeft aan dat het bestuur voornemens is in juni een eerste concept met het VO te delen.

Op de vraag van het VO of er ruimte is voor het VO om input te geven voor de opzet van het plan, geeft het bestuur aan dat het bestuur een eerste aanzet zal delen, waarna er ruimte is om de dialoog aan te gaan.

Notulen overlegvergadering AB-VO 5 februari 2026 en 26 maart 2026

De verslagen worden, met inachtneming van enkele tekstuele wijzigingsvoorstellen, vastgesteld.

Naar aanleiding van de verslagen komen enkele bespreekpunten aan bod.

Het VO stelt dat het bestuur nog met een delegatie van het VO in gesprek zou gaan over het beleggingsbeleid, onder andere het duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid. Het bestuur bevestigt deze afspraak en zal een afspraak met de delegatie inplannen.

Het VO deelt daarnaast dat de adviesaanvraag over de verhoging van pensioenen richting WTP, waar het VO op 26 maart advies over heeft uitgebracht, onder tijdsdruk heeft gestaan. Daarnaast stelt het VO dat het de eigen argumentatie vanaf het begin scherper had kunnen maken, zodat het voor het bestuur duidelijker was hoe het VO ernaar keek. Het bestuur en VO concluderen dat er in een apart overleg teruggekeken zal worden naar het verloop

¹ DORA (Digital Operational Resilience Act) is een Europese verordening die tot doel heeft de digitale weerbaarheid van financiële ondernemingen te verhogen.

van de adviesaanvraag en de leerpunten die beide partijen hieruit kunnen meenemen.

Rondvraag en sluiting

Op de vraag van mevrouw Kos, **LvOP**, naar een terugkoppeling van het bestuur van een themabespreking rondom het beleggingsbeleid, meldt het bestuur dat in de themabespreking is gediscussieerd over de geopolitieke veranderingen en de veranderingen op technologisch, maatschappelijk en economisch gebied die van betekenis zijn voor het beleggingsbeleid. De insteek was een vrije discussie, waarbij ook externe sprekers aanwezig waren.

Mevrouw Kos vraagt naar het beleid rondom engagement en het handelingsperspectief van het bestuur wanneer bedrijven niet blijken te veranderen. Het bestuur bevestigt dat wanneer blijkt dat engagement geen effect heeft, het fonds uiteindelijk kan besluiten om niet meer te beleggen in een bedrijf. Dit gebeurt echter zorgvuldig en is afhankelijk van de markt en de aard van de beleggingen.

Als laatste vraagt mevrouw Kos of er beleid is voor ABP- en APG-medewerkers op het gebied van AI-gebruik. Het bestuur licht toe dat ABP hier terughoudend in is. AI mag alleen in een beschermde omgeving worden gebruikt en alleen door medewerkers die een training hebben gehad. De kaders en uitgangspunten zijn ook aan APG meegegeven.

De heer Hoeijmakers, **LvOP**, stelt dat op de ABP-website beperkte informatie over het overbruggingsplan is vermeld en vraagt of het overbruggingsplan met het VO gedeeld kan worden. Het bestuur geeft aan dat het fonds voldoet aan de publicatie-eisen die de AFM stelt. Vanwege de technische aard van het plan, is publicatie van het plan zelf niet bevorderlijk voor de begrijpelijkheid. Daarnaast geeft het bestuur aan het plan met het VO te zullen delen.

Mevrouw Matheij, **NBP**, vraagt of het fonds gaat reageren op de negatieve publicaties over het beleggingsbeleid, zij het dat die niet altijd even genuanceerd zijn. Het bestuur geeft aan dat het rendement ook onderwerp van gesprek is geweest in de deelnemersbijeenkomsten die het fonds heeft georganiseerd. Daarnaast rapporteert het fonds hierover in het jaarverslag. Hiermee probeert ABP het eerlijke verhaal te vertellen.

De heer Nijdam, **FOG-ABP**, vraagt naar de visie van het bestuur op de gesprekken binnen de sector over de governance en of het bestuur de toekomstige ontwikkelingen rondom de governance met het VO kan delen. Het bestuur meldt dat dit één van de aanbevelingen van het VO was, die het bestuur meeneemt. Het bestuur denkt na over de samenstelling en benodigde competenties van het bestuur in het nieuwe stelsel. Hierbij wordt ook nagedacht over de rol, taak en verantwoordelijkheden van het VO in die context. Hierover wil het bestuur over van gedachten wisselen met het VO. Dit zal naar verwachting na de zomer plaatsvinden.

Op de vraag van mevrouw Alofs, **FNV/ACOP**, over of de publicatie van de engagementlijst is uitgesteld, geeft het bestuur aan dat dit niet het geval is. Het proxy voting seizoen zal in april/mei zijn afgerond, waarna de lijst in juni gepubliceerd wordt. Daarnaast spreekt mevrouw Alofs namens de beleggingscommissie waardering uit richting het bestuur voor de sessie over de economische uitgangspunten en het werken met verschillende scenario's. De commissie werd goed in de materie meegenomen. Het bestuur bedankt voor het compliment en zal op deze manier het VO blijven meenemen.

Mevrouw Tay, **FNV/ACOP**, meldt verheugd te zijn over dat ABP deelnemersbijeenkomsten organiseert over het nieuwe pensioenstelsel. Als suggestie geeft spreekster mee dat bestuursleden meekijken met een deelnemer die binnenkort met pensioen gaat. Spreekster geeft aan dat het aanvragen van pensioen complex kan zijn voor sommige deelnemers. Het bestuur herkent het punt en neemt de suggestie mee.

Mevrouw van Iersel, **Werkgevers**, stelt dat medewerkers van het klantcontactcentrum geen indicatie lijken te kunnen geven over de hoogte van het compensatiebedrag, waardoor deze vragen bij de werkgevers terechtkomen. Het bestuur geeft aan het signaal mee te nemen. Daarnaast meldt het bestuur dat het voornemens is een tool op de website te zullen delen waarmee deelnemers het bedrag zelf kunnen uitrekenen. De verwachting is dat dit in de tweede helft van juni zal verschijnen.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering.